611/01

Den 22. januar 2001 blev i sag nr. 53.354:

xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxx

mod

If Skadeforsikring
Stamholmen 159
2650 Hvidovre

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i If Skadeforsikring, klager over selskabets afvisning af at udbetale renter.

Af klagen af 2/6 2000 til nævnet fremgår bl.a.: "I juli 1996 bliver jeg involveret i et færdselsuheld i Sverige. Skaden anmeldes på normal vis til forsikringsselskabet Skandia (tidligere Kgl. Brand, nuværende If… Skadeforsikring). Flere gange indenfor det første år efter uheldet gjorde jeg Skandia opmærksom på at jeg havde meget kraftige gener som følge af uheldet og omkring 1. juli 1997 oplyste jeg selskabet om, at såvel jeg selv som mine behandlere (fysioterapeut, kiropraktor og lægerne L. og H. fra klinik for manuel medicin i H.) anså tilstanden for stationær. De behandlinger jeg fik havde, efter samtlige behandleres udsagn, ikke en helbredende effekt, men lindrede smerterne. Jeg opfordrede derfor Skandia til at lade en speciallæge undersøge mig, men fik afslag. Efter en meget omfattende korrespondance, hvor jeg gentagne gange opfordrede til en speciallægeundersøgelse traf Skandia i brev af 17. juni 1998 en afgørelse uden at jeg havde været undersøgt af en speciallæge. Skandia har erkendt at dette var en fejl. Skandia vurderede min méngrad til mindre end 5%, hvilket ikke udløser nogen erstatning. Da jeg ikke er tilfreds med Skandias afgørelse ringer jeg den 6. juli 1998 til Skandia. Efter en lang diskussion bliver jeg stillet om til sagsbehandlerens chef - J.R.H. Men først da jeg truer med at indbringe sagen for forsikringsankenævnet, bliver jeg taget al-

vorligt. J.R.H. mener nu, at det må være en fejl, at jeg ikke er blevet tilbudt en speciallægeundersøgelse. Det er ellers normal praksis i sådanne sager. Sagen bliver nu genoptaget og jeg bliver tilbudt en speciallægeundersøgelse. På dette tidspunkt er der gået 2 år siden ulykken. Jeg undersøges af speciallæge J.B.N. og herudfra vurderer Skandia min méngrad til 5% og den 10. februar 1999 får jeg udbetalt erstatning svarende hertil. Jeg er dog stadig ikke tilfreds, men da Skandia fastholder afgørelsen, vælger jeg at indbringe sagen for Arbejdsskadestyrelsen. Arbejdsskadestyrelsen ønsker en ny speciallægeerklæring, der udarbejdes af overlæge J.A. (Skandia foreslog to andre speciallæger, hvor jeg foretrak J.A.). Arbejdsskadestyrelsen vurderer méngraden til 8%. Den resterende del af erstatningen udbetales + renter fra 3. februar 1999. Skandia er indforstået med at sagen indbringes for Ankenævnet for Forsikring. Min påstand er, at Skandia har udsat og trukket sagen i langdrag. Skandia burde, senest et år efter ulykken (juli 1997), have ladet mig undersøge af en speciallæge - hvilket jeg som nævnt opfordrede til. På det tidspunkt er Skandia, efter lovens formulering: '…i stand til at indhente de fornødne oplysninger..'. Skandia **vil** på trods af mine opfordringer ikke indhente disse oplysninger. Jeg gør i øvrigt også opmærksom på at der påløber renter af forsikringskravet."

Selskabet har i skrivelse af 20/6 2000 til nævnet anført: "Indholdet i vores brev til skadelidte dateret 13.04.2000 besvarer de fleste punkter i skadelidtes klageskema sendt til Ankenævnet for Forsikring. Brevet citeres her: >Brev start< Skandia har ikke givet afslag på invaliditetserstatning, men tilkendegivet, at tilstanden ikke har været stationær et år efter skaden. Det fremgår af lægeattesten den 08.10.1997 ca. et år efter skaden, at generne ikke er kraftige. Lægen forventede dengang, at de sidste gener nok ville forsvinde efter intens træning. Sagen blev ud fra dette udsat til april måned 1998, jævnfør vort brev af 17.10.1997. Selskabet har i perioden herefter betalt for fysioterapibehandlinger. Den 19.05.1998 modtages en ny lægeattest. Her fremgår det, at Deres almen tilstand betragtes at være god og generne har på intet tidspunkt holdt Dem væk fra arbejdet. Det fremgår, at træning/fysioterapi, vil stabilisere Deres helbredstilstand. I vores brev af 17.06.1998 oplyser vi, at den medicinske invaliditetsgrad vurderes til at være mindre end 5%. Efterfølgende vender De tilbage til sagen den 06.07.1998. Den 28.07.1998 fremsender selskabet brev med oplysning om, at der ønskes en speciallægeerklæring fra overlæge J.B.N. Erklæringen modtages den 18.01.1999, og efterføl-

gende udbetaler vi den 09.02.1999 invaliditetserstatning svarende til 5%. Sagen sendes, på Deres anmodning, i Arbejdsskadestyrelsen til en uvildig udtalelse den 28.04.1999. Arbejdsskadestyrelsen ønsker en ny speciallægeerklæring, og selskabet foreslår den 25.08.1999, at overlæge K.E. kontaktes. Den 10.09.1999 meddeler De os pr. telefon, at De ikke ønsker at blive undersøgt af overlæge K.E., men i stedet ønsker at blive undersøgt af overlæge J.A. Vi aflyser derfor undersøgelsen hos overlæge K.E. den 09.09.1999 og indkalder Dem i stedet til undersøgelse hos overlæge J.A. Den 14.09.1999 modtager vi brev fra overlæge J.A., om at han ikke har tid til at skrive speciallægeerklæringen. Efterfølgende skriver selskabet til speciallæge N.P.U. den 22.09.1999. Imidlertid ønsker De ikke den af selskabet foreslåede speciallæge, men er indforstået med den lange ekspeditionstid der kan opstå, ved at vælge overlæge J.A. Brev herom sendes til overlæge J.A. den 01.10.1999. Speciallægeerklæringen modtages den 16.12.1999. Denne sendes til Arbejdsskadestyrelsen den 20.12.1999. Den 14.01.2000 modtager vi brev fra Arbejdsskadestyrelsen med meddelelse om, at méngraden vurderes til 8%. Den resterende invaliditetserstatning op til 8% mén og renter fra den 03.02.1999 udbetales den 18.01.2000. I vores brev af 02.02.2000 har vi redegjort for forsikringsaftalelovens § 24, der omhandler selskabets betalingspligt. Det er vores opfattelse, at sagsforløbet er hvad der kan forventes i en sag som denne. Sagen er udsat på grund af:

- Løbende behandling hos fysioterapeut, hvilket giver indikation for en mulig bedring i tilstanden.
- Problemer med at få valgt en egnet speciallæge for udarbejdelse af speciallægeerklæring.
- En meget omfattende korrespondance til og fra skadelidte og forsikringsselskabet.
- Sagens fremsendelse til Arbejdsskadestyrelsen.

Vi er af den opfattelse, at selskabet ikke kunne have handlet anderledes, og Deres ønske om yderligere rentetilskrivning kan derfor ikke imødekommes. >Brev slut< Af betingelserne fremgår følgende: Punkt 14.1 Invaliditetserstatning fastsættes, så snart ulykkestilfældes endelige følger kan bestemmes, dog senest 3 år efter ulykkestilfældets indtræden. Punkt 14.2 Retten til invaliditetserstatning anses først indtrådt, når de egentlige helbredsforanstaltninger er ophørt. Skadelidte oplyser i klagebrevet til Ankenævnet for Forsikring, at Skandia har erkendt, at der er tale om en fejl, når skadelidte ikke er ind-

kaldt til undersøgelse et år efter skaden. Dette kan vi ikke bekræfte. Stationærtidspunktet kan variere fra tilfælde til tilfælde, og der findes ikke en fast regel om, at en skadessag skal være afsluttet et år efter skadens opståen. Derimod kan vi oplyse, at det er almindeligt, at selskabet, i sådanne sager, kan vælge at indhente en lægeerklæring, når tilstanden er stationær. Ud fra lægeattest ved skade på nakkehalsryggen den 08.10.1997, har Skandias rådgivende læge vurderet den 17.10.1997, at der fortsat kunne forventes bedring i helbredstilstanden. Sagen blev derfor udsat til april måned 1998. Det er vores opfattelse, at tilstanden ikke har været stationær før ved modtagelsen af speciallægeerklæringen fra overlæge J.B.N. Rentetilskrivningen påbegyndes fra 14. dagen efter modtagelsen af speciallægeerklæringen den 18.01.1999, dvs. fra den 03.02.1999."

Klageren har heroverfor i skrivelse af 2/7 2000 til nævnet anført: "Jeg påstår at stationærtidspunktet indtrådte på et tidligere tidspunkt (ca. 1 år efter ulykken). Dette understøttes af speciallægeerklæringerne fra såvel speciallæge J.B.N. og speciallæge J.A. I betragtning af at begge personer er speciallæger med speciale på pågældende område, er det vel rimeligt at antage, at de har ret heri. At Skandia har en anden opfattelse kan således kun bero på et usagligt skøn. I henhold til Betingelsernes Punkt 14.1 skal invaliditetserstatningen fastsættes så snart de endelige følger kan bestemmes (stationærtidspunktet). I henhold til betingelsernes punkt 14.1 forpligter Skandia sig selv til at skulle udbetale invaliditetserstatningen fra stationærtidspunktet - Dvs. 1 år efter ulykken. Selskabet burde således have foranlediget en speciallægeundersøgelse på dette tidspunkt. Det er en skærpende omstændighed, at jeg gennem den 'meget omfattende korrespondance' gør Skandia opmærksom på min helbredstilstand og at min tilstand anses for stationær. Jeg gør endvidere opmærksom på at mine behandlere (fysioterapeut, kiropraktor og klinik for manuel medicin) har oplyst mig at jeg ikke kan forvente bedring i min helbredstilstand. Mine behandlinger, som jeg i øvrigt stadig får af fysioterapeut og kiropraktor, har ikke en helbredende effekt, men en lindrende effekt - Dette blev også oplyst til Skandia."

5. 53.354

Af lægeattest af 7/10 1997 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"

7. Hvordan er skadelidtes tilstand nu ☐ Forbedret? ☒ Uændret? ☐ Forværret?	Hvis ændret, hvorledes?
a) Har der været symptomfrie perioder, og i så fald hvornår?	De første 2 uger efter UT.
b) Er skadelidte stadig under behandling? ☐ Hvis ja, oplys læge/sygehusafd./anden behandler ☐ Hvis nej, hvorfor ikke?	Går til fysioterapi 1 x ugtl. stadig. P.M. K…gade
c) Har De henvist til anden behandling?	D.d. til sekvenstræning.B..gade …(Fysioterapeut)
d) Er lægebehandlingen ophørt og i givet fald fra hvilken dato?	Yderligere effekt afventes.
…	
12. Har De nogen supplerende bemærkninger?	Almentilstanden er god, generne ikke kraftige, så jeg forventer, at de sidste nok svinder nu efter mere intensiv træning.

"

Af lægeattest af 18/5 1998 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"

7. Hvordan er skadelidtes tilstand nu ☐ Forbedret? ☐ Uændret? ☒ Forværret?	Hvis ændret, hvorledes? Han ang. at hans hovedpineanfald bliver kraftigere. Der er sm. strålende fra nakken og op i panden. Ikke synsforstyrrelser, ikke kvalme eller opkastninger.
a) Har der været symptomfrie perioder, og i så fald hvornår?	a) nej
b) Er skadelidte stadig under behandling? ☐ Hvis ja, oplys læge/sygehusafd./anden behandler ☐ Hvis nej, hvorfor ikke?	b) ja, pt. følges regelmæssig med fysioterapi.
c) Har De henvist til anden behandling?	c) nej
d) Er lægebehandlingen ophørt? Hvis ja, fra hvilken dato?	d) ja, ultimo 97.
e) Stationærtidspunkt?	e) Normalt ville man forvente, at folk efter traumer på nakke-skulderbæltet ville være enten symptomfri eller stationær i løbet af 12 mdr. Pt. ang. at der inden for den sidste tid er kommet forværring.
…	
12. Har De nogen supplerende bemærkninger?	Pt.s almen tilstand betragter jeg som værende god. Generne har ikke på noget tidspunkt holdt ham væk fra arbejdet. Egentlig forventer jeg, at han ved genoptagelse af regelret træning/fysioterapi, vil komme i en stationær tilstand.

"

Klagerens egen læge har endvidere i et oplysningsskema af 18/8 1998 meddelt selskabet:

"**1) Hvordan er skadelidtes tilstand nu? Forbedret ☒ Uændret ☐ Forværret ☐**
Pt. havde det rimeligt lige efter UT. I månederne efter kom der gener, som derefter aftog. Nu er der tale om en stationær tilstand.

2) Er der tilstødt komplikationer, hvis ja hvilke?
Nej

3) Skadelidte er under behandling hos? Kiropraktor ☐ Fysioterapeut ☒
Pt. behandles fortsat hos fysioterapeut + behandles med manuel medicin (L., H…).

4) Alle spørgsmål skal besvares:

Behandlingerne er rimelige ud fra en medicinsk bedømmelse	**Ja ☒ Nej ☐**
Behandlingerne er lægeordineret	**Ja ☒ Nej ☐**
Behandlingerne fremskynder og bedrer helingsprocessen	**Ja ☒ Nej ☐**
Behandlingerne har helbredende effekt	**Ja ☒ Nej ☐**
Behandlingerne er smertestillende og har kortvarig effekt	**Ja ☐ Nej ☒**

I hvilken periode er behandling påkrævet?
Behandlingerne skønnes af mig fortsat, at være nødvendige, det fremgår ikke særlig tit, men en gang imellem er det nødvendigt.

5) Hvornår forventes tilstanden at være stationær?
Jeg forventer at der er tale om en stationær tilstand, men tilbagefald vil ses med mindre pt. holder sig i konstant god træningstilstand."

Af speciallægeerklæring af 8/1 1999 fremgår bl.a.: "**Konklusion:** Det drejer sig således om en 31 årig cand.merc., der ved trafikulykke den 27.07.96 pådrager sig en whip-lash skade i nakken. Efter et frit interval på en halv snes dage udvikler han nakkesmerter og hovedpine, samt spændingsfornemmelser i nakken og behandles herefter med fysioterapi, hvilket han fortsat går til ca. en gang om ugen. Dette suppleres med smertestillende piller ca. hver 2. dag. Passer dog sit arbejde i normalt omfang, men fritidsaktiviteten er blevet noget nedsat. **Objektivt** er forandringerne beskedne, bestående i lidt ubehag ved bevægelser af halshvirvelsøjlen i yderstillinger. Det er velkendt at whip-lash skader kan give langvarige symptomer, men jeg har sagt til skadelidte, at hos 90% svinder symptomerne dog med tiden."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen og finder ikke grundlag for at pålægge selskabet at forrente erstatningen i videre omfang, end det er sket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand